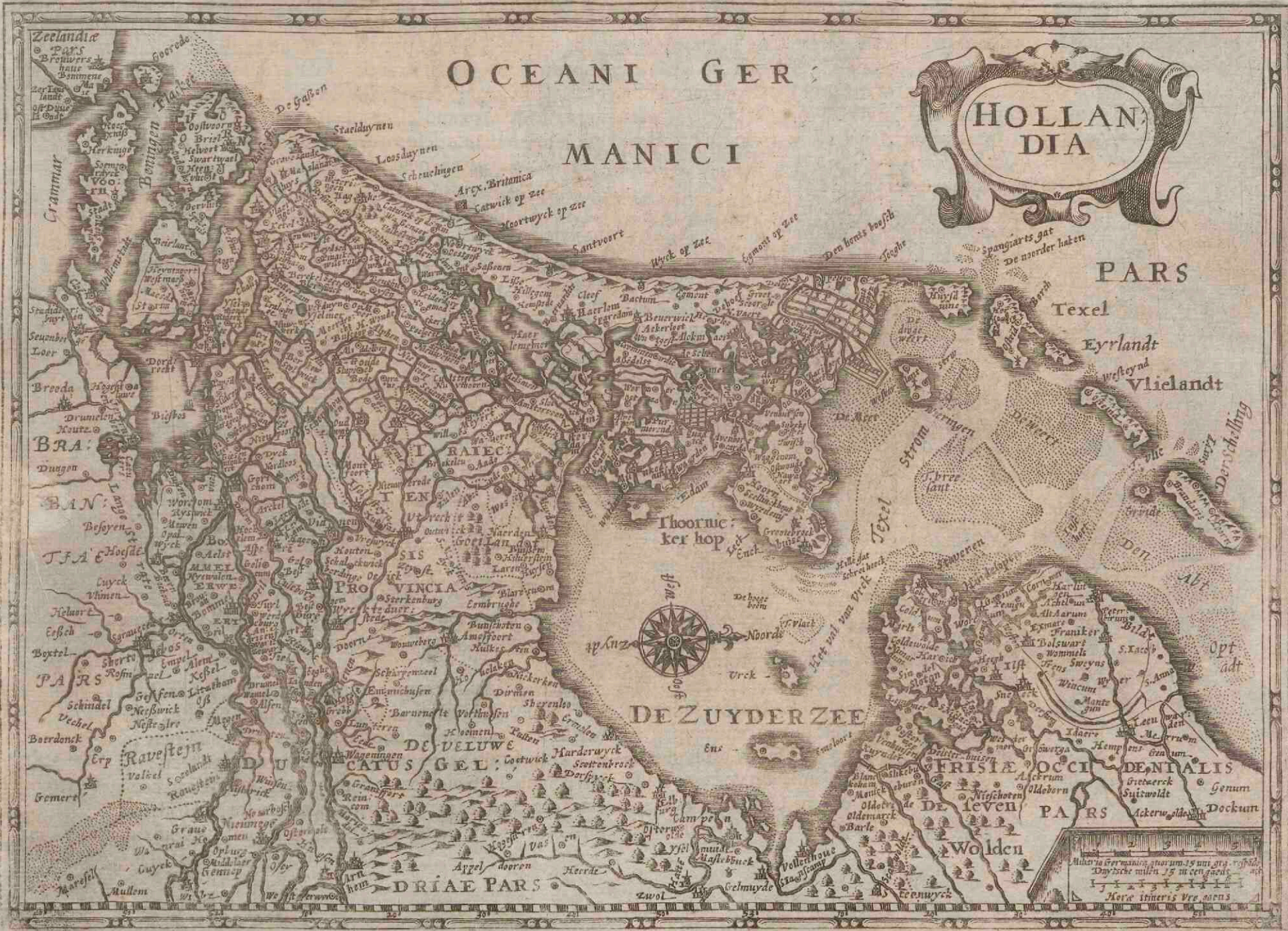

Hollandia

Kaart van Holland, Jan Evertsz. Cloppenburgh, 1632

<https://hdl.handle.net/1874/20427>

neutralibus, ipsisque adeo ex aquis eductus, ventoque & sole exsiccat, ad focos adhibetur. Hollandia olim suos reges habuit, quorum meminit Suetonius in Caligula cap. 44. Verum anno Christi 1000 a Carolo Calvo Francorum Rege in Comitatum redacta est, eique præfectus est *Theodorus* e Regio stemmate ortus. Patri *Theodoro* successit *Theodorus* filius, huic *Arnoldus*, Arnoldo *Theodoricus*, atque huic alij ex ordine, quorum seriem apud Munsterum & alios habes. Bellica olim gloria clari admodum fuerunt. Hoc enim præsidio cum fide conjuncto in fraternitatem Imperij Romani accepti sunt Batavi. Hac Duce benevolentiam sibi apud Principes constabilerunt, & stabilem sui fiduciam plebique illorum Tyrannis impresserunt. Per hanc denique vera laudis imagine conspicui esse ambierunt. Urbium nunc nobis est proponenda descriptio: sunt autem *Durdrechtum*, *Harlemum*, *Delphi*, *Lugdunum*, *Amstelodamum*, *Gouda*, *Naerdenum*, *Muda*, *Wesopum*, *Edamum*, *Monachodamum*, *Purmereuda*, *Almeria*, *Enchuyssa*, *Horna*, &c. *Durdrechtum* Urbis totius Hollandiæ primaria est. Facies ejus oblonga exit ad modum trimis: ipsa opulenta & copiosa, imo eorum omnium quæ in annonæ rei que alimentariæ usum venire atque expediri possunt, locuples quoddam penu est. Jus habet sistendi & retrahendi ad se Merces exoticas, quæcumque secundo amne importantur, ut nimirum eo loco stabulentur, ac conquiescant, donec veditæ sint: & inde rursus non alijs quam popularibus navigiis alio devehantur. Hoc privilegium a *Stabulo* vocant *Stapulam*. *Harlemum* amplitudine urbis, ædificiorum cultu, situs amœnitate nobile est. Templum habet totius Hollandiæ pulcherrimum firmissimis innixum columnis, foro imminens. Urbem *Sparnus* interlabitur. Extructa creditur a *Erisis*, circiter annum 1061. Huic urbi inventæ typographicæ artis gloria debetur. Est & altera hujus urbis gloria, capti novo consilio *Pelusi*, quam *Damiatam* vocant, cujus rei symbolum habet nolas binas ex ære Corinthio quæ are *Damiatæ* appellantur. *Delphi* sequuntur non Apollinis tri-

pode, sed *Cereri* & *Bromij* munere insignes. Coquitur enim in hac urbe *Cerevisia* post Britannicam optima. Nomen habet a fossa, quam Batavi *Delf* vocant, ducta a *Mosa* ad urbem usque. Anno 1036, v. Non. Maii, ignis nato ex favillis forte incendio, luctuosum ac funestam urbis faciem reddidit, absumpta deformataque pleraque urbis parte: ex quo incendio postea pulchrior emicuit. *Leida*, Ptol. *Lugdunum Batavorum*, urbs est sita ad medium Rheni ostium Plin. & Ptol. nominatum. Sustinuit anno 1034 gravem obfidionem, sed pulsus hostinus divina ope & aquarum stagnatione vi liberata est. *Amstelodamum* nobilissimum hodie totius Orbis Emporium ab Amne *Amstela* nomen habet, ut notavit doctus ille Poëta *Nicolaus Cannius*, civis Amsterodamensis, hisce versibus:

*Hac illa est Batavæ non ultimæ gloria gentis,
Annis cui nomen, cui cataracta dedit.
Dicta prius Damum, rarisque habitata colonis
Cum contenta casis rustica vita fuit.
Hinc Amstelodamum jam facta celebrior, atque
Fortuna crevit tempore nomen item.
Urbis bene nota prope, atque procul distantibus oris,
Dotibus innumeris suspicienda bonis.
Dives agri, dives pretiosæ vestis & auri,
Ut pleno cornu copia larga beët.
Quod Tagus atque Hermus vehit & Pactolus, in unum
Verè huc congestum dixeris esse locum.*

Paucis initio piscatorum tuguriis habitatum, jurisdictionis fuit Minorum Amsteliiorum. Hanc urbem postea *Giselbertus Amstelius* ante annos ducentos octoginta plus minus, communiti propugnaculis, portis ac turribus fecit: quibus per invidiam vicinorum conflagratis, muro cingi coepit anno 1036. Ex eo perpetuo aucta & Hollandici juris fuit. Nunc vero non Hollandiæ solum, sed omnium vicina-